

Sygn. akt II CNP 88/09

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący)
SSN Wojciech Jan Katner (sprawozdawca)
SSA Barbara Trębska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 25 listopada 2009 r.,
skargi "P." - Spółki Akcyjnej
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 29 września 2005 r., sygn. akt [...]
wydanego w sprawie z powództwa Syndyka Masy Upadłości "P." -
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
przeciwko "P." - Spółce Akcyjnej w P.
o zapłatę,

oddala skargę.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 29 września 2005 r. Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 29 listopada 2004 r. i utrzymał w całości wydany przez tenże Sąd Okręgowy nakaz zapłaty z dnia 28 marca 2001 r., zasądający od „P.” S.A. na rzecz Syndyka Masy Upadłości PPH „P.” Spółki z o.o. kwotę 52932,87 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 stycznia 2001 roku i kosztami postępowania.

Na powyższy wyrok została złożona skarga pozwanego w powyższej sprawie, powołująca się na niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia, jakim jest ten wyrok w części utrzymującej w mocy nakaz zapłaty z dnia 28 marca 2001 r. w przedmiocie zasądzenia odsetek ustawowych od należności głównej (art. 424¹ § 1 k.p.c.). Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono rażące naruszenie prawa materialnego, to jest art. 359 § 2 k.c. oraz art. 481 § 2 k.c. przez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, jako że błędnie została wskazana stopa procentowa należnych odsetek, a na skutek ich wyegzekwowania w drodze egzekucji komorniczej w latach 2001-2006 w wysokości wynikającej z wyroku, została skarżącemu wyrządzona znaczna szkoda. W zakresie postępowania cywilnego zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie art. 325 k.p.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie, a to niezgodne z żądaniem pozwu określenie sentencji wyroku w przedmiocie orzekania o odsetkach za opóźnienie. Wniesiono o stwierdzenie, że w zaskarżonym zakresie wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 29 września 2005 r. jest niezgodny z prawem oraz o zasądzenie na rzecz skarżącego kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 325 k.p.c. sentencja wyroku powinna, między innymi zawierać rozstrzygnięcie sądu o żądaniach stron. Rozpatrując zaskarżony wyrok z punktu widzenia jego koniecznych elementów wskazanych w art. 325 k.p.c., w tym także rozstrzygnięcia merytorycznego sądu jest oczywiste, że braków podnoszonych w skardze nie można mu zarzucić. Jest to wyrok zmieniający wyrok Sądu I instancji, będący wynikiem zarzutów skierowanych do wydanego przez ten sam

Sąd nakazu zapłaty. Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny zmienił tamten wyrok, utrzymując w mocy w całości nakaz zapłaty i zasądając stosowne koszty.

Skarga oparta na art. 424¹ § 1 k.p.c. nie kwestionuje treści sentencji tego wyroku. Nakaz zapłaty został wydany w 2001 r., kiedy ustawowa stopa odsetek wynosiła 30% w stosunku rocznym. Wyegzekwowanie przez komornika należności stanowiącej dług główny oraz odsetki aż do 2006 roku wynikało z odstępu czasu, jaki dzielił porozumienie między stronami z dnia 16 stycznia 2001 r., będący podstawą wydania nakazu zapłaty i przeprowadzenia egzekucji. W tym czasie, jak trafnie się wskazuje w skardze, odsetki ustawowe zmniejszały się systematycznie, wraz ze spadaniem inflacji, osiągając kolejno od 30%, poprzez 20%, 16%, 13%, 12,25%, 13,5% wielkość 11,5% w ostatnim roku zapłaty świadczenia pieniężnego dłużnika. Nastąpiło to już po wydaniu zaskarżonego wyroku, co samo przez się dowodzi, że nie można w wyroku z góry określać wysokości odsetek ustawowych, bo orzekając się ich nawet nie zna. W zaskarżonym wyroku, w sytuacji, gdy był on wydany we wrześniu 2005 r., a więc zanim świadczenie główne zostało spełnione też nie można było spełnić obecnych oczekiwań skarżącego, ponieważ treścią tego wyroku było wyłącznie utrzymanie w mocy nakazu zapłaty, w wyniku zmiany w tym względzie wyroku Sądu I instancji.

Powód we wnioskach zgłoszonych w apelacji domagał się odsetek 30% w stosunku rocznym od dnia 16 stycznia 2001 r. do dnia zapłaty, zaś pomiędzy stronami nie była zawarta umowa w sprawie odsetek w innej wysokości, niż ustawowe (umownych). Nie wynikało to też z porozumienia, jakie strony zawarły w dniu 16 kwietnia 2001 r., z którego wynikało zobowiązanie dłużnika. Jednakże Sąd Apelacyjny nie uwzględnił żądania 30% odsetek, tylko ograniczył się do przywrócenia skuteczności nakazowi zapłaty, jakiemu nie zarzucano w zgłoszonych zarzutach przed Sądem I instancji wadliwego określenia odsetek.

W rezultacie egzekucji komorniczej skarżący, jak twierdzi w skardze, zapłacił 93.953,47 złotych odsetek, liczonych w wysokości 30% w stosunku rocznym od kwoty 52.932,87 złotych (43,51 złotych dziennie), czyli poniósł szkodę w wysokości 43.622,65 złotych nadpłaconych odsetek, wyegzekwowanych przez komornika wraz ze ściągniętymi przez niego kosztami egzekucji w wysokości 25.989,74

złoty. Przekazana wierzycielowi kwota w wyniku przeprowadzonego i zakończonego postępowania egzekucyjnego wyniosła, jak się podaje w skardze 187.732,15 złotych.

W odniesieniu do zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego przyczyną wskazywanej nadpłaty odsetek nie jest jednak, ani błędna wykładnia przez Sąd przepisów kodeksu cywilnego o odsetkach i ich maksymalnej wysokości (art. 359 § 2, art. 481 § 2 k.c.), ani niewłaściwe zastosowanie przepisów kodeksu postępowania cywilnego o koniecznych elementach sentencji wyroku (art. 325 k.p.c.). Nie można więc uznać zarzutów skarżącego z powołaniem się na orzecznictwo, że rozstrzygnięcie w sprawie nie daje możliwości jego realizacji, na podstawie samej treści sentencji, jak też, że jest sformułowane w sposób nie pozwalający na prawidłowe wykonanie wyroku (wyrok SN z dnia 9 października 1968 r. I CR 366/68, Lex nr 6401; wyrok SN z dnia 24 stycznia 1985 r. III CRN 297/84, Lex nr 8672). Przyczyna nadpłaty odsetek leży w dotychczasowym zaniechaniu przez skarżącą Spółkę podjęcia możliwych czynności procesowych, których konsekwencją byłoby albo niedopuszczenie do wyegzekwowania nadpłaty, albo kwota ta została by, jeśli rzeczywiście okazałaby się należna – odzyskana. Czynności te wiążą się z wykładnią samego nakazu zapłaty, z postępowaniem egzekucyjnym oraz z czynnościami komornika sądowego. Nie stanowią wszakże podstawy, aby kwestionować od strony formalnej zaskarżony wyrok, który w ogóle nie wskazuje stopy procentowej należnych odsetek, więc nie może tego czynić błędnie, jak się zarzuca w skardze.

Z kolei, zgodnie z powszechnym stanowiskiem piśmiennictwa i nielicznych orzeczeń Sądu Najwyższego w tym zakresie, jako że przedmiotowa skarga w takiej postaci jest *novum* w procedurze cywilnej, braku w sentencji prawomocnego orzeczenia, które by skutkowały uznaniem tego orzeczenia za niezgodne z prawem muszą mieć całkiem zasadniczy charakter. Skarga z art. 424¹ k.p.c. jest specjalnym, procesowym środkiem prawnym o charakterze nadzwyczajnym. Ma na celu stwierdzenie, że prawomocne orzeczenie zostało wydane w okolicznościach sprzeniewierzenia się prawu przez sąd wydający orzeczenie. Jak się podkreśla jest to autonomiczny instrument badania działalności jurysdykcyjnej sądów powszechnych o wyjątkowym znaczeniu i zastosowaniu

(postanowienie SN z dnia 21 lipca 2005 r. V CNP 19/05, niepubl.; uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 5 czerwca 2008 r. III CZP 142/07, OSNC 2008, nr 11, poz. 122). W niniejszej sprawie nie występują okoliczności, które by można zaliczyć do takiej kategorii.

Z powyższych przyczyn należało skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem zaskarżonego wyroku oddalić na podstawie art. 424¹¹ § 1 k.p.c.